

Rauno Tenovuo 60 vuotta

Apulaisprofessori Rauno Tenovuo täytti 60 vuotta 3.6.1977. Hän kuuluu 1930-luvulla virinneeseen vahvaan ornitologipolveen, joka suuresti harveni sodissa, mutta on silti antanut toistaiseksi eniten maamme lintutieteelle.

Tenovuo aloitti lintujenharrastuksen jo koulupoikana ja suuntasi retkeilyjä syntymäkaupunkinsa Oulun ympäristöön sekä iän kartuttua myös Lappiin. Mielinkiinnostaan huolimatta hän ei heti lähtenyt biologin uralle, koska koulunkäynnin päätyttyä biologeja kerrottiin olevan riittävästi 30 vuodeksi! Tenovuo valmistui kansakoulun opettajaksi ja aloitti eläintieteen opiskelun Turun yliopistossa vasta 1940-luvun lopussa. Hän valmistui fil.kandidaatiksi 1953, ja samasta vuodesta lähtien hän on toiminut Turun yliopiston opettajana, joka oppilaittensa keskuudessa on saavuttanut arvostusta opetustaitonsa ansiosta.

Intohimoisena retkeilijänä Tenovuo on tehnyt lukuisia faunistisesti merkittäviä havaintoja. Niistä osa on julkaistu erillisinä ja monet sisältyvät Pohjolan linnut värikuvin -teokseen, jonka toimituskuntaar Tenovuo kuului. Hänen suurta kokemustaan lintujentuntijana on käytetty hyväksi myös SLY:n Rariteetikomiteassa, jonka jäsen Tenovuo on ollut sen perustamisesta saakka.

Tenovuon elämänsisällön kiintopiste, retkeily- ja tutkimusalue Kustavissa, on epäilemättä lintufaunistisesti maamme parhaiten seurattuja paikkoja viimeisten 15 vuoden ajalta. Tenovuon säännöllinen, läpivuotinen havainnointi on paljastanut monien lajien selviä kannanmuutoksia, joista yhtenä esimerkkinä voidaan mainita kulorastaan muuтонаikainen väheneminen.

Saariston linnut ja niiden ekologia ovat kiinnostaneet Tenovuota jo varhain. Hänen pro gradu- ja liseniaattitutkielmansa käsittelivät maalinnuston vyöhykkeisyyttä Gullkronan alueella. Väitöskirjan aihe — variksen ekologia ulkosaaristossa — sivusi niin ikään maalintujen sopeutumista saaristossa ja oli teknisesti mitä vaikein. Tässä tutkimuksessaan hän osoitti mm. ilmeisen riippuvuuden va-

riksen pesintäajan ja sen ravintonaan käyttämien haahkan munapesueiden esiintymisajan välillä. Saaristolintujen ekologiaa Tenovuo on seurannut Kustavissa erityisen tiiviisti viime vuosina. Tähän työhön liittyvät tutkimukset kyhmyjoutsenen leviämisestä ja pesimäbiologiasta, merihanhesta ja kottaraisen pesimisestä ulkosaaristossa.

Ympäristönsuojelun opetuksesta ja opastavasta kirjoittelusta on viimeisen vuosikymmenen aikana tullut Tenovuolle sydämenasia. Hän toimi useita vuosia Varsinais-Suomen Luonnonsuojeluyhdistyksen puheenjohtajana ja järjesti ympäristönsuojelun opetuksen Turun yliopistossa. Menestymisen näissä tehtävissä, kuten opettajanakin, on taannut hänen sekä hyvä biologinen koulutuksensa että taitonsa saada muut vakuuttuneiksi sanottavansa tähdellisyydestä.

Siirtyessään seitsemännelle vuosikymmenennelleen Rauno Tenovuo on pidetty opettaja, lintuja maastossa lähes viikoittain tutkiva vireä ornitologi ja arvostettu ympäristönsuojelun asiantuntija.

Martti Soikkeli